

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

НЕНО ДИМОВ - МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

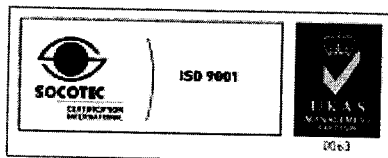
Относно: Утвърждаване на позициите на Република България и състава на българската делегация за участие в 24-та Конференция на страните по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, 14-та Среца на страните по Протокола от Киото и 3-та сесия на 1-та Среца на страните по Парижкото споразумение

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за утвърждаване на позициите на Република България и определяне на състава на българската делегация за участие в 24-та сесия на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) (COP24), 14-та сесия на Срещата на страните по Протокола от Киото (ПК) (CMP14) и 3-та сесия на 1-та Среца на страните по Парижкото споразумение (CMA1-3), която ще се проведе от 2 до 14 декември 2018 г. в гр. Катовице, Полша.

В рамките на конференцията ще се проведе 49-та сесия на спомагателните органи към Конвенцията (SBs 49) и възобновената първа сесия на Ад хок Работната група по Парижкото споразумение (APA 1.7).

Конференцията на страните по РКООНИК е висшият орган на Конвенцията и се провежда в края на всяка календарна година. Целта на преговорите в Катовице е да се приемат **правилата за прилагане на Споразумението от Париж (СП)**. Те трябва да бъдат разработени в такава степен на детайлност, която да позволява механизмите,

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

съответствие с целта на Споразумението. Страните по Конвенцията трябва също така да определят по-нататъшната работа от техническо естество, която е необходимо да се извърши след 2018.

В подготовка на COP 24, в периода 30 април - 10 май 2018 г. в Бон и от 4 до 9 септември в Банкок, се проведеха срещите на Ад хок Работната група по Парижкото споразумение и спомагателните органи към Конвенцията. Напредъкът от подготвителните преговори по финализиране подготовката на договореностите за приемане на правилата за прилагане на Споразумението от Париж е недостатъчен, като се запазват съществуващите разногласия между развитите и развиващи се страни по отношение на прилагането им.

Съгласно мандата от Банкок, на 15 октомври председателите на работните органи на Конвенцията представиха съвместно разработен документ, придружен от съответните анекси, отбелязващ постигнатия до момента напредък и идентифициращ следващите стъпки, вкл. текстови предложения, които биха били полезни за постигане на прогрес в преговорите и финализиране на Работната програма от Париж на COP24. Документът включва множество опции по отношение на различните аспекти и елементи на споразумението.

Президентът на Република Полша Анджей Дуда е поканил всички **държавни и правителствени глави** да участват във високия сегмент на COP24, CMP14 и SMA1-3, който ще бъде открит с официална церемония на **3 декември**, когато лидерите ще могат да направят изявления и да дадат тласък в преговорите за финализиране на ръководството за прилагане на СП. Високият сегмент ще бъде възобновен отново през втората седмица на конференцията с участието на министри и ръководители на делегации.

24-та Конференция на страните ще финализира на експертно ниво ключовите въпроси през първата седмица, а по време на министерския сегмент през втората седмица, ще се търсят политически компромиси, с оглед решаване на конфликтните аспекти и приемане на техническите правила за операционализиране на Парижкото споразумение по изменение на климата.

На 20 септември 2018 г. в Министерство на околната среда и водите беше получен от предстоящото Полско председателство на COP24 проект на Декларация за солидарност и справедлив преход. Проектодекларацията беше съгласувана с ресорните министерства, като не бяха получени коментари от тяхна страна. Ревизирана версия на документа беше представена на заседание на Работната група по международни въпроси по околна среда – формат „Изменение на климата“ (WPIEI - Climate), проведено на 31 октомври 2018 г. Предстои декларацията да се разгледа от Работна група по околна среда – формат „Климат“ на 25 ноември и последващо да се приеме от КОРЕПЕР.

Присъединяването към документа от всички държави ще се състои на Срещата на върха на 3-4 декември, като не се предвижда физическо подписване, а само представяне в пленарна зала. Само в случай, че някоя държава изрично заяви, че не е съгласна с декларацията, то ще се счита, че не се е присъединила към нея. За България текстовете на декларацията са приемливи.

Заедно с проекта на Декларация за солидарност и справедлив преход, беше получен проект на Министерска декларация „Гори за климат“, с която да се привлече вниманието върху жизненоважното влияние на горите в световен мащаб по отношение смекчаване на измененията в климата. Проектодекларацията беше съгласувана с Министерство на земеделието и храните, като получените коментари бяха предоставени на Австрийско председателство на Съвета на Европейския съюз и съответно на предстоящото Полско председателство на COP24.

На 18 октомври беше изпратен втори преработен проект на декларация. Към момента няма потвърждение относно формата на приемане на Декларацията. Полското председателство обмисля две опции: 1) Решение на Конференцията на страните или 2)

Декларация на министрите с анотация в решението на Конференция на страните, в което се обобщават резултатите от конференцията.

Вторият вариант на документа е разгледан на Заседание на Работната група по горско стопанство на 29 октомври 2018 г. Съгласно писмените указания за срещата, съгласувани в рамките на Работна група 7, България подкрепя инициативата на Полша за повишаване информираността относно ролята на горите за смекчаване на измененията в климата и за постигане на климатичен неутралитет. Предложеният текст на Министерска декларация от Катовице относно Гори за климат отразява направените бележки от страна на България.

С настоящия доклад, предлагаме за утвърждаване от Министерския съвет следните рамкови позиции на Република България по основните ключови аспекти на ръководството за прилагане на СП, по които предстои да се водят интензивни преговори в Париж и по които ще се търси консенсус, както следва:

1. Смекчаване на измененията в климата

Със Споразумението от Париж се прие т. нар. температурна цел за ограничаване на повишаването на глобалната средна температура значително под 2°C в сравнение с преиндустриалните нива, като се продължат усилията нейното увеличение да не надвишава 1.5° C (индикативна цел). Страните ще се стремят да постигнат най-високата стойност в глобалните емисии на парникови газове възможно най-скоро, като за развиващите се страни този процес ще бъде по-дълъг, след което трябва да се предприемат бързи намаления на емисиите с оглед достигане на нулеви нетни емисии след 2050 г. при липса на конкретен график за постигането им.

Съгласно разпоредбите на Споразумението всяка страна по него ще подготвя, представя и поддържа последващи **национално определени приноси**, които възнамерява да постигне. За тази цел страните трябва да осъществяват национални мерки за смекчаване. Развиващите се страни следва да продължат своята водеща роля в борбата срещу изменението на климата чрез приемане на абсолютни количествени цели за намаляване на емисиите, обхващащи цялата икономика.

Развиващите се страни следва да продължат усилията си за смекчаване и се насърчават да „преминат във времето към цели за ограничаване или намаляване на емисиите, включващи всички икономически сектори в светлината на различните национални обстоятелства”. Амбицията на усилията на развиващите страни се поставя в зависимост от степента на наличната подкрепа.

Всички страни ще представят своите NDCs заедно с необходимата **придружаваща информация** (accompanying information) за постигане на яснота, прозрачност и разбиране. Съгласно договореностите от Париж страните могат да представят на доброволен принцип количествена информация относно базова година, времева рамка и/или период за изпълнение, секторен обхват и включени газове, процес на планиране, подходи за отчитане на антропогенните емисии на парникови газове и поглътители, както и информация за това как страните определят своя принос за справедлив и амбициозен, като се отчитат националните специфики и приноса към постигане на крайната цел на Конвенцията. COP 21 прие мандат за разработване на допълнителни насоки относно придружаващата информация, които да бъдат приети от първата Конференция на страните, служеща като Среца на страните по Парижкото споразумение.

Всички страни следва да се стремят да формулират и да представят дългосрочни стратегии за нисковъглеродно развитие. В тази връзка с решение на Конференцията на страните държавите са приканени да подадат до 2020 г. до Секретариата на Конвенцията дългосрочни нисковъглеродни стратегии (с хоризонт до средата на този век).

Позиция на България: България счита, че всички страни (развити и развиващи се) трябва да въведат политики и да изпълняват мерки за постигане на своите **национално определени приноси**.

Страната ни подкрепя разработването на допълнителни насоки относно съпътстващата информация във връзка с представянето на последващите NDCs на страните, които следва да **гарантират сравнимост на приносите на отделните държави**.

По отношение на дългосрочните стратегии за нисковъглеродно развитие, смятаме, че те са важен инструмент за постигане на целите в областта на смекчаването на изменението на климата. В контекста на разработването на такава стратегия за ЕС, очакваме предложението на Европейската комисия за стратегия, което ще бъде готово преди COP24 и въз основа, на което ще се проведат последващи дебати.

По отношение на предстоящите обсъжданията в Катовице на въпроса за продължителността на общ график във връзка с изпълнение на национално определените приноси, предпочитанието на страната ни е общият срок за прилагане на NDCs да има продължителност от 10 години, като по средата на този 10-годишен период страните трябва отново да представят съществуващия си ангажимент за съответния период или да представят нов, който да бъде над предишните равнища на ангажираност. България изразява гъвкавост също така за установяване на хибриден подход, който да задоволява както исканията на тези страни, които подкрепят 10-годишна времева рамка, така и останалите по-амбициозни държави, настояващи за петгодишни национално определени приноси, в съответствие с избора на съответната страна. Изразяваме категорично несъгласие по отношение на опити за установяване на обща 5-годишна времева рамка за всички страни за изпълнение на NDCs. Настоящото законодателство на ЕС е за десетгодишен период (2020 - 2030 г.) със съответните ревизионни клаузи, като той е съвместим с Парижкото споразумение.

2. Настоявания за повишаване на настоящата амбиция на ЕС на COP24

В подготовка за Катовице многократно през 2018 г., вкл. в преговорите по договаряне на заключенията на Съвета за 24-та Конференция на страните, беше повдиган въпроса за индикиране от ЕС на готовност за повишаване на настоящата амбиция още на COP24 – въпрос, по който позициите на държавите членки са диаметрално противоположни. В т.нар. амбициозен лагер за повишаване на ангажимента на ЕС попадат Швеция, Франция, Финландия, Нидерландия, Дания, Испания, Португалия, Люксембург, Словения, Италия и Обединеното кралство. Твърдо несъгласие за повишаване на амбицията се поддържа от България, в група с Полша, Унгария, Чешка република, Литва, Латвия, Малта, Естония и Словакия.

Позиция на България: Въпросът е изключително чувствителен и страната ни следва да продължи да отстоява поддържаната до този момент позиция, а именно:

За справянето с изменението на климата трябва да се предприемат адекватни мерки на глобално ниво, т.е. **от всички страни.**

ЕС изпълнява най-амбициозните цели за намаляване на емисиите на парникови газове, като същевременно е отговорен едва за 9.6 % от дела на глобалните емисии. Не може и не трябва да се очаква, че сам Съюзът може да се справи с глобалния проблем изменение на климата, дори ако намали емисиите си до нулеви нива.

Категорично не можем да приемем увеличаване на амбицията на ЕС по отношение на целите до 2030 г.

3. Пазарни механизми

Със Споразумението се установява нов пазарен механизъм, който ще функционира чрез строги правила за отчетност и избягване на двойно отчитане. Механизмът има за цел подпомагане намаляването на емисии на парникови газове и подкрепа на устойчивото развитие, като участието в него е доброволно.

В процес на разработване са правилата, условията и процедурите на новия пазарен механизъм, които да бъдат приети на COP24.

Позиция на България: Страната ни приветства създаването на новия пазарен механизъм, насърчаващ разходоэффективни действия за смекчаване. Считаме, че правилата за отчетност, които предстои да се договорят, трябва да бъдат общо приложими, да гарантират интегритета на околната среда и избягването на двойното отчитане на редукии на емисии на парникови газове.

4. Адаптация, вкл. загуби и щети, свързани с изменението на климата

Споразумението от Париж установява глобална цел за адаптация за подобряване на капацитета за адаптиране, засилване на устойчивостта и намаляване уязвимостта към последиците от климатичните промени.

Всяка страна, когато е уместно, се задължава да разработи или подобри планове и политики за адаптация към последиците от климатичните промени; да предоставя и актуализира национални съобщения в областта на адаптацията.

За прилагането на разпоредбите относно адаптацията развиващите се страни ще получават финансова подкрепа.

Парижкото споразумение съдържа разпоредба относно загубите и щетите, свързани с изменението на климата, включително екстремните метеорологични събития и събитията с късен ефект (като например покачването на морското равнище). Варшавският международен механизъм за загуби и щети (WIM) е включен в споразумението. Механизмът беше създаден на COP 19 с основна задача да насърчава прилагането на подходи за преодоляване на загубите и щетите в резултат от изменението на климата, включително чрез постигане на по-добро разбиране относно тези подходи, засилване на диалога и координацията между заинтересованите страни.

Позиция на България: България, счита, че всички страни трябва да предприемат мерки за адаптация. Всички държави следва да бъдат насърчавани да интегрират адаптацията в националните планове, стратегии и програми и да споделят опита си с цел постигане на устойчиво на климатичните изменения развитие.

Всеобхватното справяне с причините за и рисковете от климатичните промени чрез амбициозни действия по смекчаване и адаптация са от основно значение за управление и намаляване на риска от неблагоприятните въздействия на изменящия се климат, *включително справянето с риска от загуби и щети*. Всички дейности, свързани с адаптацията, обхващат и компенсациите по линия на механизма за загубите и щетите, за които не е необходимо да се поемат допълнителни ангажименти за предоставяне на финансова помощ.

5. Средства за изпълнение (финансиране, развитие и трансфер на технологии, и подкрепа за изграждане на капацитет)

Съгласно чл. 9, параграф 1 от Парижкото споразумение развитите страни имат задължения да предоставят финансови средства на развиващите се страни за дейности за смекчаване и адаптация **в продължение на съществуващите им задължения съгласно Конвенцията**. „Другите страни се насърчават да предоставят или да продължат да предоставят финансова помощ на доброволна основа”. Развитите страни следва да продължат своята водеща роля за мобилизиране на финансова помощ от разнообразни източници, инструменти и канали, като се отбелязва значителната роля на публичните средства. До 2025 г. предстои да бъде определена нова колективна количествена цел за предоставяне на финансови ресурси от страна на развитите страни.

Със споразумението се създава и **нова рамка за развитие и трансфер на технологии**.

Всички страни следва да си сътрудничат по отношение подобряването на капацитета на развиващите се държави за прилагане на споразумението. С решение на COP21 бе установен **Парижкият комитет за изграждане на капацитет**, чиято цел е да идентифицира пропуските и нуждите за изграждане на капацитет у развиващите се държави и допълнително да повиши усилията в тази област.

Позиция на България: Новото споразумение не преразглежда статута на Република България по РКООНИК и българската страна продължава да се счита за „страна с икономика в преход”. **България не попада в Анекс II на РКООНИК, в който са включени страните донори и настоящите ни ангажименти не предполагат задължителни финансови вноски. Като „страна с икономка в преход“ България ще продължи да предоставя финансова помощ доброволно.**

В края на 2015 г. България предостави доброволен финансов принос в размер на 100 000 евро на Зеления фонд за климата.

За постигане на дългосрочната финансова цел за привеждане на финансовите потоци в съответствие с усилията за ниски нива на емисиите на парникови газове и

устойчиво спрямо изменението на климата развитие съществена роля имат многостранните банки за развитие и частният сектор.

България подкрепя постигането на напредък относно разработването на новата рамка за развитие и трансфер на технологии. Считаме, че изграждането на капацитет е от съществено значение за прилагането на Споразумението от Париж и то следва да бъде включено като хоризонтален въпрос в релевантните решения относно правилата за прилагането му.

6. Прозрачност и отчетност на действията по смекчаване, адаптация и предоставяната/получаваната финансова подкрепа

Със споразумението се установява подобрена рамка за прозрачност на действията и подкрепата. Осигурена е гъвкавост в прилагането ѝ за тези развиващи се държави, които нямат необходимия капацитет.

Всяка страна трябва редовно да предоставя национален доклад за инвентаризацията на емисии на парникови газове и необходимата информация за проследяване на напредъка за прилагане и постигане на национално определените приноси. Всяка страна, когато е подходящо, следва да осигурява информация по отношение на въздействията от изменението на климата и адаптацията. Развитите страни и другите страни, които осигуряват помощ за развиващите се страни, ще предоставят информация относно подадените финансови средства, подкрепата за трансфер на технологии и изграждане на капацитет. Цялата тази информация, предоставяна от страните, ще бъде обект на преглед от експертни проверяващи екипи.

Предстои да се договорят условията, процедурите и насоките за прилагане на новата рамка за прозрачност на COP24.

Позиция на България: Считаме, че новата система за прозрачност и отчетност не трябва да се основава на разделителния подход, прилаган в настоящата система, която се състои от отделни, но паралелни процеси за отчитане и проверка за развитите и развиващите се държави. Новата рамка трябва да спомага за изграждане на взаимно доверие и да насърчава ефективно изпълнение на ангажиментите, произтичащи от Споразумението.

Правилата следва да са приложими към всички страни и да позволяват сравнимост на отчитаните от отделните страни намаления на емисии, както и постигане на целите, заложи в техните национално определени приноси. Същевременно прилагането им ще се различава в зависимост от различните видове национално определени приноси. Новата рамка за прозрачност трябва да бъде достатъчно гъвкава, за да се вземат предвид възможностите на страните при съответните национални условия и да продължи подкрепата на държавите, които нямат капацитет, с оглед постепенно и те да започнат да изпълняват ангажиментите си по прозрачност и отчетност в пълен обем.

Изискванията по отношение на докладването, свързано с адаптацията, следва да дават възможност за споделяне на опит и извлечени поуки, да спомагат за признаване на предприетите от страните усилия и за проследяване на напредъка в изпълнението им.

Що се отнася до финансирането, новата рамка за прозрачност следва да дава яснота за осигурената, мобилизираната, необходимата и получената финансова подкрепа.

7. Глобален преглед на споразумението

Предвижда се осъществяване на глобален преглед на изпълнението на споразумението на всеки пет години за оценка на колективния напредък към постигане на неговите дългосрочни цели. Този процес ще разглежда ефективността при изпълнението на целите в областта на смекчаването, адаптацията и средствата за изпълнение. Първият глобален преглед ще се проведе през 2023 г., а следващите – на всеки пет години след това. По време на министерския сегмент на COP24 ще се проведе политическата фаза на т.нар. Таланоа Диалог, който по своята същност представлява първи преглед на напредъка към постигане на целта от 2 °C и има за цел да информира процеса на подготовка на последващи национално определени приноси.

Насоките за глобалния преглед са в процес на финализиране.

Позиция на България: Глобалният преглед следва да гарантира предвидимост, по-голяма яснота и разбиране за приноса на страните на всеки един етап на представяне на нови цели, което от своя страна да подпомогне постигането на сравнимост на амбицията в действията и информирано взимане на решения на национално ниво за поемане на нови ангажменти. Не подкрепяме прилагането на еднакъв подход относно смекчаването, адаптацията и средствата за изпълнение поради неговата неприложимост и същностното различие между отделните елементи.

8. Механизъм за съответствие

Споразумението от Париж установява механизъм, който да улесни изпълнението и да насърчи спазването на разпоредбите на споразумението. Този механизъм ще включва комитет от експерти. Условието и процедурите за ефективна работа на този комитет трябва да бъдат приети на COP24.

Позиция на България: страната ни подкрепя пълното операционализиране на механизма. Той трябва да бъде приложим за всички страни и да насърчава прилагането и спазването на поетите ангажменти.

От съществено значение е създаването на експертни проверяващи екипи („expert review teams“) и изпълнителен комитет, който да установява причините за неизпълнение на целите.

С предложения проект на Решение на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби на актове на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с правото на ЕС.

Предлаганият проект на Решение на Министерския съвет няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, тъй като средствата ще бъдат осигурени в рамките на планираните разходи в бюджета на съответните министерства и институции. В тази връзка е изготвена финансова обосновка съгласно Приложение 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на акт е съгласуван с всички министерства като становищата им по него са отразени в приложената към доклада съгласувателна таблица.

Предвид характера и предмета на проекта на Решение на Министерския съвет, по проекта на акт не се предвижда публично обсъждане.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР – ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 105, ал. 1 от Конституцията на Република България, предлагаме Министерският съвет на Република България да приеме приложеното проекторешение за утвърждаване на позициите на Република България и определяне на състава на българската делегация за участие в 24-та Конференция на страните по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, 14-та Среца на страните по Протокола от Киото и 3-та сесия на 1-та Среца на страните по Парижкото споразумение, която ще се проведе в периода 2-14 декември 2018 г. в град Катовице, Полша.

Приложения:

1. Проект за Решение на Министерския съвет;
2. Финансова обосновка;
3. Оригинали на получени становища от ведомствата;